

Frågan gällde vilken lag som skulle tillämpas på ett s.k. blandat avtal avseende köp av en solcellsanläggning med batteri och tillhörande installation samt om konsumenten hade rätt att häva avtalet och få ersättning för utebliven avkastning på grund av ett fel i anläggningen. Felet hade avhjälpits först flera månader efter reklamationen.

ARN konstaterade att konsumentköplagen ofta är tillämplig när en konsument köper en vara tillsammans med installation av varan. Först när tjänsteinslaget utgör den övervägande delen av företagets förpliktelse ska avtalet i stället bedömas enligt konsumenttjänstlagen. Efter en helhetsbedömning fann ARN att det huvudsakliga syftet med avtalet var konsumentens förvärv av solcellsanläggningen och batteriet samt att installationen endast utgjorde ett led i fullgörandet av köpet. Konsumentköplagen ansågs därför vara tillämplig.

ARN bedömde vidare att batteriet varit felaktigt men att konsumenten inte hade rätt att häva köpet eftersom felet hade avhjälpits. Även om konsumenten kunde antas ha gått miste om viss avkastning saknades underlag för att bestämma skadans storlek. ARN avlog därför konsumentens begäran.

Beslut 2026-07-02; 2026-01631

AA begärde att få häva köpet och ersättning med 21 000 kr för utebliven avkastning under tiden som batteriet var trasigt.

I sin anmälan till nämnden uppgav AA följande. Den 20 september 2024 ingick parterna ett avtal om solcellspaneler och batteri med installation för vilket han betalade 189 463 kr efter avdrag för grön teknik. Anläggningen levererades och installerades i februari 2025. Den 15 september 2025 gick batteriet sönder. Den 26 september 2025 installerades det nya batteriet. Företaget påstår att man bytte växelriktare men det är inte korrekt då bytet avsåg ett batteri. Den 27 oktober 2025 gick det nya batteriet sönder. Han reklamerade till företaget men fick ingen återkoppling och han fick ingen information om att tillverkaren av batteriet skulle ringa till honom.

I december 2025 anlätade han själv en elektriker för felsökning. Vid felsökningen visade det sig att det var ett kommunikationsfel i växelriktaren. Felsökningen visade att batteriet inte alls har fungerat sedan det gick sönder i september 2025. Trots påtryckningar återkom inte Företaget alls och den 20 januari 2026 hade fortfarande inget hänt. Först den 10 februari 2026 kom personal ut från tillverkaren och bytte skärmen vilket avhjälpde felet.

Det har tagit företaget fem månader att avhjälpa felet vilket inte kan anses vara inom skälig tid. På grund av det inträffade har han fått ökade elkostnader då solcellerna inte har kunnat användas. Det har inte heller varit möjligt att ladda bilen då batteriet med dess laddningsuttag inte har fungerat. I stället har han behövt installera ett nytt eluttag. Av avtalet framgår att anläggningen ska generera 51 798 kr i avkastning första året vilket har uteblivit då anläggningen inte har fungerat som avsett.

Företaget motsatte sig kravet.

I sitt svar till nämnden uppgav företaget följande. Efter att felet återkommit har företaget löpande informerat om att ärendet var under hantering av tillverkaren. AA informerades om att felsökning inledningsvis genomfördes genom fjärrdiagnostik och att fortsatt åtgärd

inväntades från tillverkaren. Senare i processen genomfördes ytterligare en felsökning vilken resulterade i en kompletterande åtgärd i form av byte av display/minneskort. AA har uppmanats att återkomma i samband med leverans av ersättningsprodukt för att möjliggöra bokning av installation. I februari 2026 avhjälpes felet. Den tidsutdräkt som uppstod är i huvudsak hänförlig till tillverkarens tekniska analys och åtgärd samt praktiska omständigheter avseende kontakt och koordinering.

Ökade elkostnader, uteblivna intäkter och kostnader för elbilsladdning utgör indirekta följdskador som normalt inte ersätts. De redovisade beräkningarna är hypotetiska och inte direkt kopplade till ett verifierat bortfall. Företaget kommer däremot schablonmässigt att ersätta vad anläggningen borde ha producerat under den tiden varit ut funktion.

Allmänna reklamationsnämnden gjorde följande bedömning.

Regleringen om s.k. blandade avtal

I konsumentköplagen (2022:260) finns bestämmelser om skydd för konsumenter vid köp av varor. Konsumenttjänstlagen (1985:716) gäller i stället vissa närmare angivna avtal om tjänster. Vilken lag som ska tillämpas beror i princip på om konsumenten har köpt en vara eller beställt en tjänst.

Det är emellertid inte ovanligt att ett avtal går ut på att näringsidkaren inte bara ska leverera en vara utan också utföra ett arbete, t.ex. montera eller installera varan (s.k. blandade eller kombinerade avtal). Ibland kan avtalet bestå av två självständiga delar, den ena avseende köpet och den andra avseende tjänsten, men ofta är det inte möjligt att hålla isär avtalens olika delar på ett meningsfullt sätt. Såväl konsumentköplagen som konsumenttjänstlagen innehåller därför bestämmelser om de respektive lagarnas tillämpningsområde när det gäller blandade avtal.

I konsumentköplagen sägs att lagen inte gäller avtal som innebär att den som ska leverera en vara även ska utföra arbete eller någon annan tjänst, om tjänsten utgör den övervägande delen av förpliktelsen (se 1 kap. 6 § andra stycket konsumentköplagen). Konsumentköplagens bestämmelser ska således inte tillämpas när tjänsteinslaget utgör den övervägande delen av näringsidkarens förpliktelse. Motsatsvis ska konsumentköplagens regler tillämpas även om avtalet omfattar inslag av tjänst så länge som inslaget inte utgör den övervägande delen.

Konsumenttjänstlagens tillämpningsområde är i stället avgränsat så att lagen inte gäller installation, montering eller annat arbete som en näringsidkare utför för att fullgöra ett avtal om köp av en lös sak (se 2 § 2 konsumenttjänstlagen). Arbetsåtagandet sägs i dessa fall vara att betrakta endast som en biförpliktelse till köpeavtalet (se prop. 1984/85:110 s. 153).

Det ska noteras att konsumentköplagens regler om fel tillämpas även om felet beror på bristande installation, förutsatt att varan har installerats av näringsidkaren eller av någon annan för dennes räkning som ett led i att fullgöra köpet eller att avvikelser beror på anvisningar som har tillhandahållits av näringsidkaren (se 4 kap. 9 § konsumentköplagen).

Högsta domstolen har uttalat att bedömningen huruvida installationen av en vara har utförts till fullgörande av ett köpeavtal bör göras efter en helhetsbedömning av om varan eller tjänsten utgjorde den övervägande delen av förpliktelsen. Vid den bedömningen bör hänsyn enligt domstolen tas framför allt till värdet på varan och tjänsten, till huruvida särskild fackkunskap,

skicklighet eller utrustning krävdes och till om varan efter installationen lätt kunde frigöras och sålunda behållit sin identitet (se NJA 2001 s. 138). Det ska noteras att 1973 års konsumentköplag var tillämplig i det fallet och att den lagen inte innehöll någon motsvarighet till den nuvarande bestämmelsen om att konsumentköplagen inte är tillämplig på avtal där tjänsteinslaget utgör den övervägande delen av förpliktelsen.

Konsumentköplagen innehåller bestämmelser som genomför varudirektivet¹, som ska tillämpas på köpeavtal mellan en konsument och en säljare (se artikel 3.1). EU-domstolen har i fråga om 1999 års konsumentköpsdirektiv², som varudirektivet i väsentliga delar motsvarar, uttalat att direktivet är tillämpligt inte endast på köpeavtal i strikt bemärkelse utan även på bl.a. avtal om installation av sådana varor som är kopplade till köpet. Enligt EU-domstolen ska sådana avtal anses utgöra köpeavtal i direktivets mening om tjänsteinslaget är sekundärt eller av underordnad betydelse i förhållande till köpet. Vidare framgår att utförandet av tjänsten inte får vara det huvudsakliga syftet med avtalet.³

Sammantaget kan konstateras att konsumentköplagen ofta är tillämplig i situationer där en konsument köper en vara tillsammans med installation av varan. Det är först när inslaget av tjänst utgör den övervägande delen av förpliktelsen som konsumentköplagen inte ska tillämpas. Konsumentköplagen ska därmed tillämpas under förutsättning att arbetsåtagandet vid en helhetsbedömning inte kan sägas vara det huvudsakliga syftet med avtalet.

Konsumentköplagen ska tillämpas i detta fall

Utredningen ger inte några närmare upplysningar om varornas värde eller om vad installationsarbetet kan värderas till. Av utredningen framgår inte heller om arbetet krävde särskild fackkunskap, skicklighet eller utrustning. Det står emellertid klart att köpet avsåg solcellsanläggning som omfattade paneler och batteri. Det kan mot den bakgrunden förutsättas att installationen inte var alldeles okomplicerad. Arbetet innefattade, förutom montering av komponenter, en elinstallation. Det kan samtidigt förutsättas att batteriet, som har en kapacitet på 9,3 kWh, har ett betydande värde. Till detta ska läggas att det huvudsakliga syftet med avtalet får anses vara att AA skulle få äganderätten till varorna och att installationen föranleddes av köpet, snarare än tvärtom. Installationen bedöms därför inte utgöra den övervägande delen av företagets förpliktelse. Slutsatsen blir därmed att konsumentköplagen ska tillämpas i detta fall.

Konsumentköplagens felregler och påföljderna vid fel

En vara ska stämma överens med vad som följer av avtalet och om den inte gör det är varan felaktig. Varan är även felaktig om den inte är ägnad för det särskilda ändamål för vilket konsumenten avsåg att varan skulle användas, under förutsättning att konsumenten har informerat näringsidkaren om det särskilda ändamålet och näringsidkaren vid köpet har godtagit att varan kan användas för det ändamålet (se 4 kap. 1 § konsumentköplagen). Varan ska dessutom vara ägnad för de ändamål för vilka varor av samma slag i allmänhet används samt ha de egenskaper och andra särdrag i fråga om t.ex. funktionalitet, som är normalt

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/771 av den 20 maj 2019 om vissa aspekter på avtal om försäljning av varor, om ändring av förordning (EU) 2017/2394 och direktiv 2009/22/EG samt om upphävande av direktiv 1999/44/EG.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG av den 25 maj 1999 om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier.

³ EU-domstolens dom den 7 september 2017, Heike Schottelius mot Falk Seifert, C-247/16, Heike Schottelius mot Falk Seifert, EU:C:2017:638, se särskilt punkterna 37, 38 och 44.

förekommande för varor av samma slag och som konsumenten med fog kan förutsätta med hänsyn till varans art (se 4 kap. 2 § 1 och 3 konsumentköplagen).

När det finns ett fel som säljaren ansvarar för kan konsumenten göra ett antal påföljder gällande. Konsumenten får kräva avhjälpande, omleverans, prisavdrag eller ersättning för att avhjälpa felet eller häva köpet. Konsumenten får dessutom kräva skadestånd.

En förutsättning för att konsumenten ska få häva köpet är att avhjälpande eller omleverans inte kommer i fråga eller inte kan ske inom skälig tid efter reklamationen och utan väsentlig olägenhet för konsumenten. Oaktat dessa krav får konsumenten häva köpet bl.a. om felet är allvarligt. (Se 5 kap. 8 § första stycket konsumentköplagen.) Konsumenten får dock aldrig häva köpet om näringsidkaren visar att felet är ringa (se 5 kap. 10 § konsumentköplagen). Konsumenten får inte heller häva köpet, om näringsidkaren har utfört ett avhjälpande. Detta gäller oaktat om avhjälpandet inte har skett inom skälig tid och utan kostnad och väsentlig olägenhet för konsumenten (se prop. 2021/22:85 s. 117 och 269).

Konsumenten har i princip rätt att få ersättning för den skada som han eller hon lider genom att varan är felaktig (se 6 kap. 1 § konsumentköplagen). Skadestånd omfattar bl.a. ersättning för inkomstförlust (se 6 kap. 3 § konsumentköplagen).

Anmälares krav ska avslås

Det står till att börja med klart att batteriet inte fungerade och att detta utgjorde ett köprättsligt fel. Eftersom ett avhjälpande har kommit till stånd, har AA emellertid inte rätt att häva köpet. Kravet i den delen ska därför avslås.

AA har beräknat skadans storlek med utgångspunkt från en prognos som fanns i företagens anbud. Det framgår att prognosen bygger på historiska marknadspriser. Som framgår av prognosen utgör den emellertid inte någon garanti för framtida avkastning.

Det kan förutsättas att AA gick miste om avkastning som en fungerande anläggning skulle ha gett upphov till. Av utredningen i ärendet framgår dock inte några närmare uppgifter som kan läggas till grund för att bestämma den skada som AA har lidit. Det framgår till exempel inte vilka de faktiska marknadspriserna var under den tid som felet förelåg och inte heller vilka förutsättningarna som fanns för att genererar överskottsel. Eftersom AA inte har visat vilken skada han har lidit till följd av felet, ska kravet avslås även i den här delen.

Nämnden förutsätter att företaget kommer att fullgöra sitt åtagande att ge AA viss ersättning med tillämpning av en schablon.

Beslutet har fattats av Linda Mossberg Karlström (nämndens vice ordförande och rättschef), ordförande, Anne Kutteneuler (hovrättsråd) och Ricardo Valenzuela (rådman), referent, samt ledamöter.